

[Simonsen.]

det ændrer ikke ved de fundamentale principper, men som er en central fond med en beskeden ledelse, så har jeg meget svært ved at se, at det skulle give nogen som helst form for nærdemokrati og medindflydelse på den enkeltes arbejdsplads. Når jeg taler om nærdemokrati og medindflydelse, er det — for igen at gentage hr. Erik Andersen (Fr.borg amt)s bemærkninger — ikke for at øge noget produktivitetstempo i relation til diskussionen om akkordræset; nej, så er det primært et spørgsmål om at give det enkelte menneske en større mulighed for at virkeliggøre sig selv på arbejdspladsen ved at blive inddraget i beslutningerne omkring det, der sker, omkring vedkommendes arbejde, omkring virksomheden som helhed. Det er det, der er det afgørende for det enkelte menneske, og det kan en central fond, uanset om man foretager valg på den ene eller den anden måde, aldrig nogen sinde komme til at tilfredsstille. Det er her, den fundamentale forskel i vores opfattelse ligger.

Enggaard: Denne debat er jo på mange måder blevet en gentagelse af den argumentation, som blev ført frem allerede under vinterens førstebehandling, og jeg skal ikke bruge tid på at gå ind i den, for det bliver jo heller ikke sidste gang, vi mødes i en diskussion af denne principielle karakter. Jeg kan konstatere, at synspunkterne ikke har ændret sig meget siden i vinter, og at det vel mere er en faktisk udbygning af argumentationen, som har præget debatten siden da.

Et par konkrete ting i det, som arbejdsministeren har fremført bl. a. til mig i sine svar, vil jeg gå ind på. Betragtningen om kasseoverskuddets størrelse i forhold til de indbetalinger, der foretages fra den offentlige sektor, dvs. kommuners og amters og statens bidrag til den centrale fond, finder jeg stadig væk interessant. Arbejdsministeren fremhævede den realøkonomiske betragtning, at en opsparring i statens eller kommunernes kasse var af samme karakter som den opsparring, der fandt sted i den centrale fond, og derfor kunne man, om jeg så må sige, bytte opsparring ud. Vel, det afhænger jo noget af, hvad den centrale fond bruger sine midler til. Jeg har opfattet det derhen, at den centrale fond først og fremmest

skulle investere i produktionsmidler, og at den vel også kunne anskaffe fast ejendom og andre ting. I og med at en væsentlig del af pengene i den centrale fond anvendes til køb af goder, er der en væsentlig forskel i den forbrugsmæssige virkning, det vil have på vores økonomi.

Endelig er der det principielle og meget interessante, at medens man ved, hvad statens kasseoverskud anvendes til eller rettere ikke anvendes til, har vi her fra folketingsingen indflydelse på, hvad den centrale fond anvender de indbetalte midler til. Det var netop en af de karakteristiske ting, som jeg fremhævede i mit første indlæg, at fonden styres af en ledelse, som ikke har forbindelsesled her til folketingsingen, og hvor ingen minister kan drages parlamentarisk til ansvar for den anvendelse, der gøres af fondens midler, eller hvilken udvikling fonden i øvrigt har. Derfor tror jeg, at denne økonomiske diskussion om kasseoverskuddets placering dér, hvor vi i dag har det, eller i ØD-fonden bliver vi næppe færdige med gennem debatten i dag.

Bemærkningerne om dagspressens frie stilling var jeg ikke særlig tilfreds med. Arbejdsministeren fremhævede, at statsministeren havde svaret i vinter, og henviste til det. Nu var der jo ikke meget konkret i statsministerens svar ved den lejlighed; jeg føler mig fremdeles overbevist om, at den danske dagspresses overvejende del føler sig utryk ved det forslag, regeringen har fremme. Den bemærkning, arbejdsministeren fremkom med om, at han ikke så noget risikomoment, men at det måske tværtimod kunne være gavnligt for en mere demokratisk ledelse af dele af pressen, at man fik en sådan indflydelse gennem den centrale fond, tror jeg ikke er egnet til at berolige dagspressen i det spørgsmål, jeg her har fremdraget.

Jeg må konkludere af den debat, der har været, også af den reaktion, der har været på de tanker, som er ført frem fra socialistisk folkepartis side, og den åbning, som socialdemokratiets ordfører, hr. Erik Andersen (Fr.borg amt), foretog over for andre partier, at denne åbning i alt væsentligt vender over mod socialistisk folkeparti. Det kan der for så vidt ikke være noget som helst overraskende i, det forbavser ikke, at den mulighed, der ligesom ventileres igen-